

VGO-III en de positie van de geitenhouderij

POSITION PAPER

Namens LTO, NGZO en het Platform Melkgeitenhouderij // 19 september 2025

Aanleiding

Begin februari zijn de [resultaten van VGO-III](#) gepubliceerd. VGO-III moest antwoord geven op de vraag *of* en zo ja *waarom* er meer longontstekingen voorkomen in de buurt van geitenhouderijen. Uit het onderzoek komt, in tegenstelling tot de verwachting, geen duidelijk aanwijsbare bron uit geitenstallen naar voren die het vergrootte aantal longontstekingen bij omwonenden van geitenbedrijven verklaart. De onderzoeken van VGO-III hebben wat dat betreft niet opgeleverd waar de sector op hoopte: duidelijkheid.

Volksgezondheid is in ieders belang, zeker óók van geitenhouders, hun gezinnen en omwonenden. Als sector nemen we onze verantwoordelijkheid en werken we aan oplossingen. Door samen te werken en ons te laten leiden door feiten, kunnen we zorgen van omwonenden wegnemen en het vertrouwen in de sector behouden en versterken. Aangezien het VGO-III rapport geen duidelijke oorzaak aanwijst, is zorgvuldigheid geboden ook in besluitvorming. De sector hoopt dat de Gezondheidsraad helpt in het vinden van een goede richting. [Deel één van het advies van de Gezondheidsraad](#) is ondertussen gepubliceerd.

In dit document willen LTO, NGZO en het Platform Melkgeitenhouderij meer inzicht geven in de wijze waarop de sector door de resultaten van VGO-III geraakt wordt, de zorgen en vragen die daarbij leven, en hoe zij constructief bijdragen aan oplossingen die de volksgezondheid en het toekomstperspectief van de geitenhouders waarborgen.

Negatieve beeldvorming

De geitensector is hard geraakt door de manier waarop de resultaten zijn gepresenteerd en in de media zijn belicht. Schattingen over mogelijke extra sterfgevallen zijn breed uitgedragen, terwijl deze niet direct terug te vinden zijn in het onderzoeksrapport zelf. Dit heeft geleid tot maatschappelijke onrust, negatieve beeldvorming en veel verdriet onder geitenhouders. Ondernemers en gezinnen van geitenhouders worden in de omgeving soms sociaal bekritiseerd en buitengesloten vanwege deze negatieve beeldvorming.

Twijfels en vragen bij VGO-III

Over de uitkomsten van VGO-III zijn nog steeds vragen en onduidelijkheden. Niet alleen bij geitenhouders, maar ook bij andere betrokken partijen en wetenschappers. Daarom zijn experts met elkaar in discussie. Onder andere over de methodologie van het onderzoek, maar ook over de kwaliteit van de gebruikte data. Op de gestelde vragen komt onvoldoende antwoord, ondanks vooraf gedeelde informatie van NGZO en LTO. Dat is wel nodig voor het herstel van

vertrouwen van de sector in een 'eerlijke' behandeling en beoordeling. Daarnaast blijkt vaak dat bij het uitkomen van adviezen en rapporten over de melkgeitenhouderij in media en politiek emotie een grote rol speelt. Een zorgvuldige formulering en communicatie is noodzakelijk rond het uitkomen van deeladvies 2 dat eind 2025 wordt verwacht.

Goede buur

Geitenhouders willen een goede buur zijn. Als sector staan wij voor een gezonde omgeving en transparantie. Geitenhouders hebben daarom ook actief meegewerkt aan alle VGO-onderzoeken. Het eerste deeladvies van de Gezondheidsraad over VGO-III spreekt van een 'waarschijnlijk oorzakelijk verband' tussen longontsteking en het wonen nabij geitenhouderijen. Tegelijkertijd is er op dit moment geen duidelijk werkingsmechanisme vastgesteld dat het veroorzaken van longontstekingen kan verklaren.

De sector neemt het initiatief om werkbare oplossingen te vinden. LTO, NGZO en het Platform Melkgeitenhouderij hebben op basis van de kennis die er is het initiatief genomen om met experts en overheden in gesprek te gaan over mogelijke maatregelen die de bacteriële emissies kunnen verlagen in de bedding, stallucht en/of mest. Experimenten op dit gebied lopen inmiddels al. De sector heeft verder haar medewerking toegezegd aan [een het onderzoek van Wageningen University & Research](#) naar de mogelijkheden om emissie van bacteriën uit geitenstallen te verminderen. De oplevering van het WUR-onderzoek wordt helaas pas begin volgend jaar verwacht.

LTO, NGZO en het Platform Melkgeitenhouderij vinden het belangrijk dat de uitkomsten van het tweede deeladvies van de Gezondheidsraad, de studies van WUR en van de sector zelf leiden tot werkbare oplossingen en meegenomen worden bij het uitwerken van toekomstige beleidskeuzes.

Conclusie

De geitensector voelt de verantwoordelijkheid om actief bij te dragen aan een gezonde leefomgeving. Op dit moment is het enorm lastig dat er over de resultaten van VGO-III nog onduidelijkheden bestaan en dat een aanwijsbare oorzaak niet is vastgesteld. Dit vraagt om zorgvuldigheid in besluitvorming voor de geitensector en om ruimte voor wetenschap en praktijk om samen tot effectieve maatregelen te komen.

LTO, NGZO en het Platform Melkgeitenhouderij blijven zich inzetten voor een geitensector die gezond, toekomstbestendig en transparant is. Wij roepen overheden en andere betrokken partijen op om samen met ons de resultaten van het tweede advies van de Gezondheidsraad, de actieve houding van de sector en lopend onderzoek van WUR te benutten om goed onderbouwde keuzes te maken.